

**Силабус
освітнього компоненту**

**Інвестиції
(за вибором здобувачів освіти)**

Назва дисципліни:	Інвестиції
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки 07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	051 Економіка 073 Менеджмент 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Економіка Менеджмент Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2083
Рік навчання:	
Семестр:	
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра економіки і підприємництва
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Костенко Юрій Олексійович, к.т.н., доцент
Контактний телефон:	(050) 919-45-07
E-mail:	kuakost@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування системи теоретичних знань і практичних навичок в галузі економічної оцінки інвестицій, необхідними для вибору економічно бажаних і ефективних інвестиційних рішень.

Предмет: теоретичні і практичні аспекти економічних відносин, що виникають під час інвестиційної діяльності держави, суб'єктів підприємницької діяльності та населення.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- усвідомлення сутності, видів та функцій інвестицій;
- визначення показників оцінки доцільності реалізації інвестиційних проектів;
- вивчення теоретично-методологічних засад аналізу інвестиційних проектів, техніку їх оцінки й критерії вибору інвестиційної стратегії;
- засвоєння організації управління портфелем інвестиційних проектів;
- вивчення особливостей фінансового забезпечення інвестування, диверсифікації його джерел й оптимізації управління цим процесом.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

«Вища математика», «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Фінанси, гроші та кредит», «Економічна статистика».

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність працювати автономно;
- здатність працювати у команді;
- здатність бути критичним та самокритичним;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; з
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища;
- здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання;
- здатність здійснювати ефективні комунікації в сфері інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання;
- здатність визначати, обґрунтовувати професійні рішення в сфері інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання; і брати відповідальність за них.
- здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності у сфері інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;
- володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних процесів у сфері інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання;
- вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;
- виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань;
- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК. «Економічна сутність і види інвестицій»	2	2
	ПР. «Економічна сутність і види інвестицій»	2	0
	СРС. «Напрями інвестування на вітчизняних підприємствах»	12	14

2	ЛК. «Інвестиційна діяльність як основа економічного розвитку»	2	2
	ПР. «Інвестиційна діяльність як основа економічного розвитку»	2	0
	СРС. «Інвестиційний процес»	14	14
3	ЛК. «Інвестиційний проект: поняття, життєвий цикл проекту»	2	0
	ПР. «Інвестиційний проект: поняття, життєвий цикл проекту»	2	2
	СРС. «Інвестиційний проект»	12	16
4	ЛК. «Аналіз ефективності інвестицій»	2	0
	ПР. «Аналіз ефективності інвестицій»	4	2
	СРС. «Критерії та методи оцінки інвестиційних проектів»	12	16
5	ЛК. «Формування і класифікація інвестиційного портфеля»	2	0
	ПР. «Формування і класифікація інвестиційного портфеля»	2	0
	СРС. «Інвестиційний портфель»	12	18
6	ЛК. «Зміст інвестиційного проекту»	2	2
	ПР. «Зміст інвестиційного проекту»	2	0
	СРС. «Інвестиційні якості цінних паперів»	14	14
7	ЛК. «Основні види портфельних стратегій»	4	0
	ПР. «Основні види портфельних стратегій»	2	0
	СРС. «Інші види інвестиційної діяльності»	12	18
Разом	ЛК	16	6
	ПР (ЛР, СЗ)	16	4
	СР	88	110

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): не передбачене.

Методи навчання:

- 1) вербальні (лекція, пояснення, розповідь);
- 2) наочні (ілюстрація, демонстрація);
- 3) практичні (різні види вправ і завдань, виконання розрахунків);
- 4) пояснювально-ілюстративні (пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами, презентація);
- 5) репродуктивний (виконання різного роду завдань за зразком);
- 6) активного навчання (ділові ігри, мозковий штурм, кейси, навчальна дискусія, виконання індивідуальних завдань).

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальну шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт: **не передбачене**.

1.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1+K2+...+Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, ..., Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів;
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється:

- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 2.
- Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Базова література

- 1.1 Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
- 1.2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
- 1.3. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. №1560 – XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12/ed20100723>.
- 1.4. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. №1576. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12/ed20100430>.
- 1.5 Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні: Закон України від 17.12.2020 р. №1113 – IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>
- 1.6. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств: Наказ Міністерства економіки України від 06.09.2006 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0290665-06#Text>
- 1.7 Вовчак О.Д., Руцишин Н.М. Інвестиційний менеджмент : підручник. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. 463 с.
- 1.8 Костенко Ю.О. Аналіз інвестиційної складової фінансової діяльності страхових компаній. *Вісник НТІ "ХПІ". Збірник наукових праць. Тематичний випуск: Технічний прогрес і ефективність виробництва.* Харків: НТУ "ХПІ", 2006. № 41(2). С. 124-129.
- 1.9 Лактіонова О.А. Навчальний посібник з дисципліни «Інвестування». Вінниця: «Донецький національний університет імені Василя Стуса», 2019. 256 с. URL: <https://r.donnu.edu.ua/handle/123456789/183>
- 1.10 Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
- 1.11 Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник / Бутко М.П. та ін. ; за заг. ред. М.П. Бутка. Київ. : Центр учбової літератури, 2018. 480 с.
- 1.12 Петухова О.М. Інвестування : навч. посіб. : для студентів ВНЗ. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 335 с.
- 1.13 Скрипник Г.О. Інвестування. Посібник. 2-ге вид. доп. і перероб. Київ: ЦП «Компринт», 2018 – 350 с.

2. Допоміжна література

- 2.1 Аналіз інвестиційних проектів: практикум для ст-ів ВНЗ / Череп А.В., Бугай В.З., Білий Є.Л., Бугай А.В. Київ: Кондор, 2017. 260 с.
- 2.2 Демчишак Н.Б. Фінансове регулювання інноваційної діяльності в Україні: монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 494 с.
- 2.3 Економіка підприємств автомобільного транспорту / Дмитрієв І.А., Іванілов О.С., Шевченко І.Ю., Кирчата І.М. Харків: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с.
- 2.4 Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.
- 2.5 Костенко Ю.А., Маликов В.В., Абакуменко І.Н. Венчурное финансирование как источник финансовых ресурсов предприятий Украины. *Економіка транспортного комплексу: Збірник наукових праць.* Харків: вид-во ХНАДУ, 2006. Вип.10. С.76-82.
- 2.6 Покатаєва К.П. Інвестиційна діяльність підприємств у глобальному середовищі: методичний інструментарій управління: монографія. Харків: ХНАДУ, 2009. 168 с.
- 2.7 Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Якимів А.І. Державне управління інвестиційною діяльністю: Навчальний посібник. Львів.: «Новий Світ-2000», 2020. 429 с.

Додаткові джерела:

1. Верховна Рада України: веб-сайт. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>
2. Кабінет міністрів України: веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Державний комітет статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Міністерство Фінансів України: веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
5. Міністерство економіки України: веб-сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
6. Національний банк України : веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
7. Державна організація «Агенція з питань підтримки державно-приватного партнерства»: веб-сайт. URL: <https://ppragency.me.gov.ua/uk/about/>
8. Стан інвестиційної діяльності в Україні. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%20%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96>

Розробник силабусу
навчальної дисципліни, к.т.н., доц.

_____ Юрій КОСТЕНКО
підпис

Завідувач кафедри
економіки і підприємництва, д.е.н., проф.

_____ Оксана ДМИТРИЄВА
підпис